

ผลของการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

The Effect of Using the SQ4R Learning Management Method on Analytical
Reading of Matthayom 5 Students

¹กัณฑ์ธรุจิ เกษแก้ว และ ²เด่นดาว ชลวิทย์
¹Khunthonruji Kaskaw and ²Dendow Chollawit

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand.
E-mail: ¹6512610007@rumail.ru.ac.th, ²dendowchollawit@gmail.com

Received April 23, 2024; Revised May 25, 2024; Accepted June 21, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 28 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 6 ชั่วโมง และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 6 ชั่วโมง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่านัยสำคัญของความแตกต่างโดยใช้สถิติการทดสอบค่าที ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R มีคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: SQ4R; การอ่านเชิงวิเคราะห์; นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

Abstract

The purpose of this research article to compare the analytical reading ability of Mathayom 5 students before and after studying. With SQ4R learning management, the target group for this research is Mathayom 5 students at Nawamintrachinuthit Satriwitthaya 2 School, Semester 2, Academic Year 2023, totaling 28 people, obtained through the purposive selection method. This research is a quasi-experimental research with a single group pre-test and post-test. The research tools used in the experiment were 3 learning management plans using the SQ4R learning management method, 2 hours per plan, for a total of 6 hours, and 30 4-option analytical reading

ability tests. The data collection period was 3 weeks, 2 hours per week, totaling 6 hours. Data were analyzed by averaging. Standard deviation and test the significance of the differences using the t-test dependent. The results of the study found that Students who received learning using the SQ4R teaching method had significantly higher analytical reading ability scores than before learning at the .05 level.

Keywords: SQ4R; Analytical Reading; Mathayom 5 Students

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากเป็นสิ่งที่สำคัญมากอย่างหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร และยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้สำหรับทุก ๆ คน ปัจจุบันมีแหล่งความรู้ต่าง ๆ มากมายให้ผู้คนได้ศึกษาค้นคว้าสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกสบายและรวดเร็ว โดยเฉพาะการอ่านสิ่งต่าง ๆ จากสื่อโซเชียลมีเดียที่เป็นพื้นที่ที่ทุกคนสามารถโพสต์หรือเขียนสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ สอดคล้องกับ มยุรฉัตร ฉัตรพฤษชัย (2559) ได้กล่าวว่า การที่โลกเราก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การอ่าน ดูเหมือนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การอ่านมีความสำคัญและมีบทบาทในชีวิต ความเป็นอยู่ของเรา มากกว่ายุคสมัยที่ผ่านมาหลายเท่า ถ้าจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า โลกปัจจุบันเป็นโลก แห่งการอ่านและการทำทนายภูมิ ปัญญาคงไม่เกินความจริง เราอ่านเพื่อที่จะได้ติดตามความก้าวหน้าเหตุการณ์หรือความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่ ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริโภคสารหรือผู้อ่านนั้นจะต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ในการพิจารณา แยกแยะ องค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่อ่านให้ได้ เพื่อการรับรู้ข่าวสารหรือเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการจำแนกแนวความคิดที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ในเนื้อเรื่องซึ่งอาจระจัดกระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยผู้อ่านจะต้องพิจารณาหาประเด็นสำคัญ โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับหลักการพิจารณาใจความสำคัญหรือประเด็นสำคัญเข้ามาช่วย จึงจะสามารถจำแนกข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นออกจากกันได้ถูกต้อง โดยที่ผู้อ่านต้องอ่านอย่างละเอียด ทำความเข้าใจเนื้อหาสาระเป็นอย่างดี สามารถบอกจุดประสงค์และแนวคิดของผู้แต่งได้ถูกต้องและสามารถระบุเหตุผลประกอบได้ สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2563) ได้กล่าวไว้ว่า “ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้อ่านจะต้องจำแนกแยกแยะได้ว่า รูปแบบของงานประพันธ์ที่อ่านนั้นเป็นงานประพันธ์ชนิดใด เช่น เป็นนิทาน บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทความ ฯลฯ พิจารณาว่าเนื้อหาประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยการแยกเรื่องออก เป็นส่วน ๆ เพื่อให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แล้วพิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไร หรือประกอบอะไรบ้าง วิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่ง เพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายที่อยู่เบื้องหลังผ่านทางภาษาและถ้อยคำที่ใช้ เป็นต้น

จากผลการทดสอบความสามารถการอ่านและการเขียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒ จำนวน 384 คน มีผลการทดสอบอยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08 ระดับ ดี จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 44.54 ระดับ พอใช้ จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 48.69 และระดับ ปรับปรุง 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.68 และนักเรียนที่มีผลการทดสอบอยู่ในระดับ ดี ขึ้นไป จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 46.62 เป็นจำนวนที่ต่ำกว่าครึ่งจากจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งแสดงให้เห็นถึงปัญหาในการอ่านของนักเรียน

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบความสามารถการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ตอนที่ 1 การอ่าน

ผลการทดสอบความสามารถการอ่านและการเขียน				
ตอนที่ 1 การอ่าน				
จำนวนนักเรียน 384 คน	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
	8	171	187	18
คิดเป็นร้อยละ	2.08	44.54	48.69	4.68
	46.62		48.69	4.68

ที่มา: ระบบติดตามรายงานข้อมูล สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการคัดกรองการอ่านการเขียน ม.1-6 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 ปีการศึกษา 2566

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ พบว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านด้วยวิธีการอ่านตามขั้นตอน 6 ขั้นตอน (Pauk, 1984) ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 Survey (S) เป็นขั้นตอนในการอ่านเพื่อสำรวจอย่างคร่าว ๆ ขั้นที่ 2 Question (Q) เป็นขั้นตอนการตั้งคำถามเพื่อค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 3 Read (R) เป็นการอ่านซ้ำอีกครั้งเพื่อค้นหาคำตอบของคำถาม ขั้นที่ 4 Record (R) เป็นขั้นตอนการจดบันทึกความรู้ หรือสิ่งที่สำคัญที่ได้จากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 5 Recite (R) เป็นขั้นตอนการสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านโดยใช้ภาษาของผู้อ่านเอง ขั้นที่ 6 Reflect (R) เป็นขั้นตอนของการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจนำวิธีการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยประเมินความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนด้วยการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Adler & Doren (2011) ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ การพิจารณาลักษณะของเนื้อหา การตีความเนื้อหา และการวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

ทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

Adler & Doren (2011) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านเรื่องอย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ มีการตั้งคำถามในการอ่านและตอบคำถามอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

บันลือ พุกกะวัน (2545) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านเพื่อหาคำตอบแบบไตร่ตรอง พิจารณาหาส่วนที่ดี ส่วนที่เป็นประโยชน์แล้วนำส่วนที่ดีไปใช้ประโยชน์ในการอ่านเพื่อจัดลำดับเหตุการณ์ เช่น การอ่านนิทานหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น อ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ เช่น อ่านประโยคแล้วเข้าใจความหมายจับประเด็นได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2547) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้อ่านจะต้องจำแนกแยกแยะได้ว่า รูปแบบของงานประพันธ์ที่อ่านนั้นเป็นอะไร เช่น เป็นนิทาน บทละคร นิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง หรือบทความ พิจารณาว่าเนื้อหาประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร พิจารณาให้ละเอียด วิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่งเพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายที่อยู่เบื้องหลังผ่านทางภาษาและถ้อยคำที่ใช้

การวัดผลและประเมินผลความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

การพิจารณาและประเมินว่าผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หรือไม่นั้น ผู้สอนจะต้องมีวิธีการในการวัดและประเมินผล ซึ่งสามารถทำได้หลากหลายวิธี ดังที่มันักวิชาการหลายท่านได้อธิบายไว้ ดังนี้ Adler และ Van Doren อธิบายถึงการวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1. การพิจารณาลักษณะเนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณาประเภทและเนื้อหาของเรื่อง ที่อ่าน ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง และแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ
2. การตีความเนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณารายละเอียดเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน โดยการวิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคสำคัญ ย่อหน้าที่มีการโต้แย้ง และระบุจุดประสงค์ หรือแนวคิดของผู้เขียน
3. การวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณาคูณค่าของเรื่องที่อ่าน โดยแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

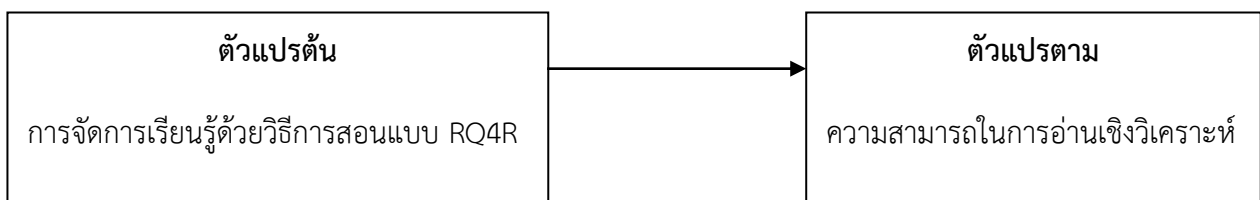
การสอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R

ความเป็นมาวิธีสอนแบบ

วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีสอนหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน โดยเน้นกระบวนการอ่านแบบ ช้า ๆ อย่างมีระบบ สุกนธ์ สินธพานนท์ (2551) กล่าวถึงความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ว่าเป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ซึ่งเป็นวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อ่านสามารถจับใจความของเรื่องได้ดี และยังช่วยให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเรื่องจากที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่าน ได้รวดเร็ว และจดจำเรื่องตลอดจนสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ Pauk (1984) ได้เสนอวิธีอ่านแบบ SQ4R โดยได้แนวความคิดจาก วิธีการอ่านของ Francis P. Robinson โดยการเพิ่มขึ้นตอนบันทึก (Record) หลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนจากขั้นตอนการทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect) ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี บอกรายละเอียด จดจำเรื่องและสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนแบบ SQ4R สรุปได้ว่า เป็นวิธีสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านโดยการอ่านช้า ๆ ซึ่งวิธีดังกล่าวได้พัฒนามาจากวิธีสอนแบบ SQ3R ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้อย่างดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Designs) โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งออกแบบการวิจัยแบบ One Group Pretest - Posttest Design โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 28 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 6 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีขั้นตอนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R และขั้นสรุปบทเรียน โดยมีขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีขั้นตอนดังนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยชี้แจงการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ซึ่งประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
- 2) ผู้วิจัยทำการทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ รูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
- 3) ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ทั้งหมด 3 แผน จำนวน 6 ชั่วโมง
- 4) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test)

5) เก็บรวบรวมข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลของการจัดการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 ก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีการเปรียบเทียบข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติที่ใช้ในทดสอบสมมติฐานคือทดสอบค่า t -test dependent

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 ก่อนเรียนและหลังเรียนพบที่มีความแตกต่างคือผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าผลการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ผลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

500 | ผลของการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผลการทดลอง	จำนวน นักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	t	p
ก่อนเรียน	28	30	10.36	3.47	14.01	.000*
หลังเรียน	28	30	25.86	4.58		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 ก่อนการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 10.36 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.47 และหลังการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 19.60 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.58 จากการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

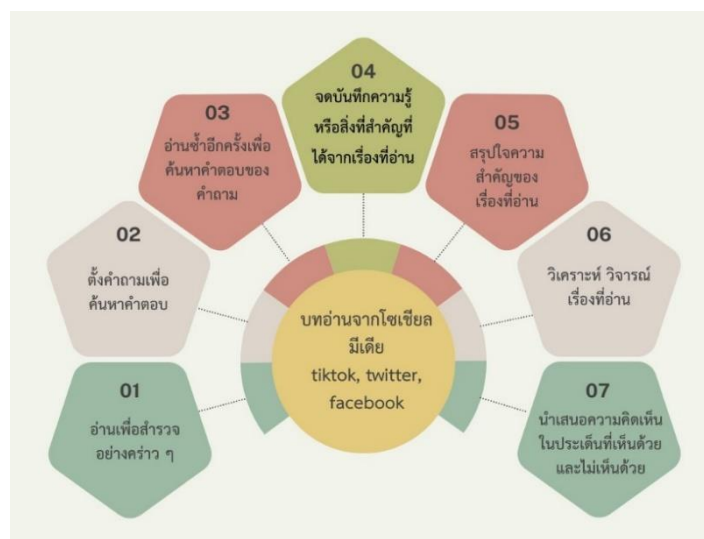
การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิจัยของการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนที่ชัดเจน เป็นระบบ ช่วยให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเองตามขั้นตอนของ SQ4R โดยการอ่านซ้ำ ๆ จนกระทั่งเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่ได้อ่านซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศรา ชยธวัช (2563) พบว่า ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก เป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยเป็นของตนเอง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยการนำเนื้อหาจากบทอ่านประเภทบทความ บทร้อยกรองและบทโฆษณา มาใช้ประกอบการฝึกอ่านตามขั้นตอน 6 ขั้นตอนของวิธีสอนแบบ SQ4R นักเรียนต้อง วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในประเด็นไหนอย่างไร โดยอธิบายเหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R นั้นทำให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านและมีขั้นตอนที่เป็นระบบและชัดเจน ส่งเสริมให้นักเรียนได้วิเคราะห์วิจารณ์พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างเหมาะสม จึงส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สถาพร ปุ่มเป่า (2563) พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดียสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจะเห็นได้ว่าวิธีการสอนแบบ SQ4R ทำให้ผู้เรียนมีขั้นตอน และจุดมุ่งหมายในการอ่านและศึกษาวรรณคดีที่เป็นระบบชัดเจนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีร่วมกับผู้อื่น

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาในครั้งนี้ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่ให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์จากบทอ่าน นักเรียนได้ได้สำรวจเนื้อหาอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อค้นหาประเด็นสำคัญต่าง ๆ ของเรื่อง โดยมีการพิจารณา ไตร่ตรอง เพื่อให้เข้าใจความคิดของผู้แต่ง หากต้องการให้นักเรียนสามารถนำวิธีการหรือประสบการณ์จากการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรเลือกบทอ่านที่มาจากสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว หรืออยู่ใกล้ตัวผู้อ่าน เช่น ข่าวสารจากสื่อโซเชียลมีเดีย จากแอปพลิเคชันที่ได้รับความนิยมในกลุ่มของนักเรียน เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารที่มาจากสื่อที่นักเรียนเข้าถึงได้ง่าย เมื่อนักเรียนได้ฝึกอ่านจากสื่อเหล่านี้จะทำให้นักเรียนสามารถพิจารณา ไตร่ตรองสิ่งที่ได้อ่านจากสื่อในช่องทางต่าง ๆ ได้ถูกต้อง และนำไปสู่การตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุดในชีวิตประจำวันได้

ภาพที่ 1 การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R โดยใช้บทอ่านจากสื่อโซเชียลมีเดีย

สรุป

วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีส่วนสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวทำให้นักเรียนเห็นถึงเป้าหมายในการอ่านโดยต้องใช้ทักษะในการคิดประกอบการอ่าน เพื่อพิจารณาให้เห็นถึงรายละเอียดต่าง ๆ ของสิ่งที่อ่าน นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้มาใช้ประกอบการตัดสินใจโดยใช้เหตุผลได้อย่างเหมาะสมในการอ่านระดับที่สูงขึ้นไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการที่มีขั้นตอนชัดเจน ผู้สอนควรศึกษารายละเอียดของแต่ละขั้นตอนให้เข้าใจและชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดอย่างชัดเจน

1.2 ในขั้นตอนของการตั้งคำถาม ผู้สอนควรชี้แนะแนวทางในการตั้งคำถามหรือยกตัวอย่างคำถามที่ไม่ใช่คำถามความจำหรือต้องเป็นคำถามที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์หาคำตอบ

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ ในการทำวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยควรเลือกบทอ่านที่มีเนื้อหาหรือมีความยาวที่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด และเป็นเนื้อหาที่มาจากแหล่งข้อมูลข่าวสารที่นักเรียนเข้าถึง ได้ง่าย หรือแหล่งที่ใช้งานกันอย่างแพร่หลายในช่วงวัยของนักเรียน เช่น การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้บทอ่านจากสื่อโซเชียลมีเดียด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2563). *การคิดเชิงวิเคราะห์*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ชัคเชส.
- จิตตินันท์ สุวรรณภาพ และ ทรงภพ ชุมนธูรส. (2564). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยวิธีการสอน อ่านแบบพาโนรามา (PANORAMA). *วารสารราชพฤกษ์*, 19(3), 1-10.
- นริศรา ชยธวัช. (2563). *การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2553). *สถิตินอนพาราเมตริก*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาพร ปุ่มเป้า. (2566). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 25(1), 169-180.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์และคณะ. (2551). *การจัดการกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- Adler, M. J., & Van, D. C. (2011). *How To Read a Book*. (reprint). New York: Simon and Schuster.
- Pauk, W. (1984). The New SQ4R. *Reading World*, 23(3), 274-275.